

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 904/2020
13.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Марине Милановић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Витић, адвокат из ..., против туженог Пекарског предузећа „Сретен Гудурић“ АД из Ужица, чији је пуномоћник Драгиша Вуковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1132/19 од 17.10.2019. године, у седници већа одржаној 13.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1132/19 од 17.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П1 932/15 од 22.01.2019. године, ставом I изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се поништи као незаконито решење туженог бр. ... од ...2012. године којим је тужилци отказан уговор о раду закључен ... године, као и решење директора туженог бр. ... од ...2013. године, којим је тужилци отказан уговор о раду закључен ...2012. године, те да се тужени обавезе да тужилцу врати на рад и призна јој сва права из радног односа почев од ...2012. године до враћања на рад (тачка 1. став I); да се обавезе тужени да тужилци на име накнаде штете због изгубљене зараде за период од ...2012. године до ...2016. године, исплати укупан износ од 1.156.094,37 динара, у појединачним месечним износима са законском затезном каматом од доспелости (тачка 2. став I). Ставом II изреке, обавезана је тужилца да туженом на име трошкова парничног поступка исплати 189.200,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1132/19 од 17.10.2019. године, одбијена је жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Ужицу П1 932/15 од 22.01.2019. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитијући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је била запослена код туженог на пословима ... по уговору о раду од ...1996. године. Тужени је тужилји ...2012. године доставио писмено упозорење бр. ... од ...2012. године о разлозима за отказ уговора о раду због повреде радне дисциплине, учињене на тај начин што је ...2012. године самовољно, неоправдано изостала са посла и што је у ... 2012. године више пута неоправдано каснила на посао. Из истих разлога, решењем туженог бр. ... од ...2012. године, тужилји је отказан уговор о раду због учињене повреде радне дисциплине утврђене актима послодавца: - недостављање или неблаговремено достављање потврде о привременој спречености за рад; - неоправдано одсуствовање са рада; - неоправдано кашњење више од једног дана у току месеца.

Током поступка је утврђено да је тужиља је у октобру 2012. године каснила на посао више пута, и то 10. октобра 1 сат, 12. октобра 2 сата и 15. октобра више од једног сата, што је био један од разлога за отказ уговора о раду наведен у упозорењу и решењу о отказу уговора о раду. Пре доношења упозорења и оспореног решења, тужиља је добијала више усмених опомена због неоправданог кашњења, одсуствовања и недостављања или неблаговременог достављања потврде о привременој спречености за рад, тако да је доношењу упозорења и оспореног решења из 2012. године претходило још једно писмено упозорење - 2009. године, а због истих радњи непоштовање радне дисциплине. Након отказа уговора о раду, тужени је са тужилњом закључио уговор о раду на одређено време за период од ...2012. године до ...2013. године, а тужилји је решењем туженог од ...2013. године престао радни однос на одређено време због истека рока за који је заснован.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду, враћање на рад и накнаду штете у висини изгубљене зараде због незаконитог престанка радног односа.

Одредбом члана 179. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05 и 54/09), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Правилником туженог о радној дисциплини и понашању запослених у току рада и у вези са радом број 554-05 од 05.04.2005. године, у члану 3. ставу 1. прописано је да је забрањено неоправдано кашњење на посао више од једног пута у току месеца. Чланом 17. став 2. тачка 11. Анекса уговора о раду од ...2008. године, који је тужилја

закључила са туженим, прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоје оправдани разлози утврђени чланом 179. Закона о раду, као и да послодавац може отказати уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне дисциплине, и то неоправданим кашњењем на рад више од једног пута у току једног месеца. Одлуком туженог о поштовању радног времена бр. 560/2-2005 од 05.04.2005. године, у члану 4. прописано је да уколико запослени имају личних разлога, обавеза ... због којих не могу да дођу благовремено на посао, дужни су од свог непосредног руководиоца претходног дана да затраже одобрење за то (став 1.). Уколико је разлог изненадан те претходног дана запослени није могао затражити одобрење, запослени је обавезан да одобрење затражи тог дана пре почетка радног времена (став 2.). Неблаговремен долазак на рад, изузев у случају више силе, супротно ставу 1. и 2. овог члана, сматра се неоправданим кашњењем (став 3. Одлуке). Наведеном Одлуком, у члану 6., прописано је да неоправдано кашњење у смислу члана 4. односно напуштање рада пре истека радног времена у смислу члана 5. ове одлуке више од 1 пута у току месеца представља повреду радне дисциплине чега може уследити отказ уговора о раду у смислу члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду.

У овом случају, након писменог упозорења из 2009. године и после више усмених опомена због неоправданих кашњења и изостанака, тужиља је и даље наставила са кашњењима која нису била оправдана, тако да је и у октобру 2012. године каснила на посао, због чега је донето упозорење (по други пут) и решење о отказу уговора о раду. Сходно томе, правилан је закључак нижестепених судова да је настао отказни разлог из члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду, будући да се понашање тужиље може квалификовати као непоштовање радне дисциплине, јер је учинила повреду забране кашњења, прописану Правилником туженог о радној дисциплини и понашању запослених у току рада, Анексом уговора о раду и Одлуком, а која јој је оспореним решењем туженог стављена на терет. Поред тога, таквим поступањем је исказала и понашање због ког не може да настави рад код послодавца, јер поштовање радног времена представља стандард понашања који се очекује од сваког запосленог. Није од утицаја на законитост оспореног решења ни то што је после отказа уговора о раду тужиља са туженим закључила нови уговор о раду, јер јој је тим уговором дата могућност да и даље остане на раду код послодавца у статусу запослене на одређено време, због чега је тако заснован радни однос законито престао истеком рока за који је заснован, применом члана 175. тачка 1. Закона о раду. Пре доношења оспореног решења, тужиља је упозорена на исте разлоге за отказ уговора као у оспореном решењу, на које се изјаснила, чиме јој је омогућено право на одбрану, сагласно члану 180. Закона о раду.

Неоснован је ревизијски навод да разлози за отказ уговора о раду нису били оправдани, Међутим послодавац је својим интерним актима (Правилник, Одлука) предвидео понашање запослених у случају личних разлога кашњења, а за повреду забране кашњења више од једног пута у току месеца прописао је најстрожу дисциплинску санкцију. Сходно наведеном, а имајући у виду понашање тужиље супротно тим интерним актима у протеклом вишегодишњем периоду до отказа уговора о раду, тужени је имао могућност и оправдање да тужиљи откаже уговор о раду због три дана неблаговременог доласка на рад.

С обзиром да је утврђено да је тужиљи радни однос законито престао, тужени није у обавези да тужиљу врати на рад и да јој накнаду штете у висини изгубљене зараде, сагласно члану 191. ст. 1. и 2. Закона о раду, по њеном захтеву у овом спору.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић